

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

Esas No : 2014/1102

Davacı ve Yürütmenin

Durdurulmasını İsteyenler : 1- TMMOB Kimya Mühendisleri Odası

Vekili : Av. Seher Kaynar

Çevre Sk. No:6B/12 Tekdal Apt. Çankaya - ANKARA

2- TMMOB Gıda Mühendisleri Odası

Vekili : Av. Zehra Mudun Sanca

GMK Bulvarı 18/12 Demirtepe - ANKARA

3- TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası

Vekili : Av. Zuhal Dönmez

Bestekar Sokak No:49/5 Kavaklıdere - ANKARA

Davalı : Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı - ANKARA

Vekili : Hukuk Müşaviri Nurten Koçak (Aynı yerde)

İstemin Özeti : 7.1.2014 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik'in şekil yönünden tamamının ve 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin iptali ve yürütülmesinin durdurulması istenilmektedir

Danıştay Tetkik Hakim : Kamuran Bedirhan

Düşüncesi : Dava konusu 4. maddesinin, "Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik'in 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin yürütülmesinin durdurulmasına, anılan Yönetmeliğin şekil yönünden tamamına yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince davalı idarenin savunmasının geldiği görüldükçe yürütmenin durdurulması istemi incelendi, gereği görüldü:

Dava; 7.1.2014 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik'in şekil yönünden tamamının ve 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin iptali ve yürütülmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Davanın durumu ve uyumsuzluğun hukuki niteliğine göre, 7.1.2014 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine dair yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik'in şekil yönünden tamamına yönelik yürütmenin durdurulması istemine ilişkin olarak; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların bu aşamada gerçekleşmediği anlaşılmaktadır.

Yönetmeliğin, 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1.

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

Esas No : 2014/1102

fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin incelenmesi:

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanunun amacının, gıda ve yem güvenilirliğini, halk sağlığı, bitki ve hayvan sağlığı ile hayvan ıslahı ve refahını, tüketici menfaatleri ile çevrenin korunmasını da dikkate alınarak korumak ve sağlamak olduğu; 2. maddesinde, Kanunun, gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ile yemlerin üretim, işleme ve dağıtımının tüm aşamalarını ve bu konulara ilişkin resmi kontrolleri ve yaptırımları kapsadığı; 3. maddesinde, gıdanın, doğrudan insan tüketimine sunulmayan canlı hayvanlar, yem, hasat edilmemiş bitkiler, tedavi amaçlı kullanılan tıbbi ürünler, kozmetikler, tütün ve tütün mamulleri, narkotik veya psikotropik maddeler ile kalıntı ve bulaşanlar hariç, insanlar tarafından yenilen, içilen veya yenilmesi, içilmesi beklenen işlenmiş, kısmen işlenmiş veya işlenmemiş her türlü madde veya ürün, içki, sakız ile gıdanın üretimi, hazırlanması veya muameleye tâbi tutulması sırasında kullanılan su veya herhangi bir maddeyi; gıda işletmecisinin, kâr amaçlı olsun veya olmasın kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişiler tarafından gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımının herhangi bir aşamasında kontrolü altında yürütülen faaliyetlerin, mevzuat hükümlerine uygunluğundan sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi ifade ettiği; 21. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, güvenilir olmayan gıdanın, gıda ile temas eden madde ve malzemenin piyasaya arz edilemeyeceği, insan sağlığı için tehlike oluşturan ve tüketime uygun olmayan gıdanın, güvenilir olmayan gıda kabul edileceği, (b) bendinde, gıdanın güvenilir olup olmadığının belirlenmesinde, üretim, işleme ve dağıtım aşamaları, etiket bilgileri ve sağlıkla ilgili uyarı niteliğindeki bilgiler ile insanlar tarafından günlük normal kullanım koşullarının dikkate alınacağı; 22. maddesinin 1. fıkrasında, gıda, gıda ile temas eden madde ve malzeme ve yem ile ilgili faaliyet gösteren işletmecilerin, kendi faaliyet alanının her aşamasında Kanunda belirtilen şartları sağlamak ve bunu doğrulamakla yükümlü olduğu, 7. fıkrasında, Ek-1'de belirlenen gıda ve yem işletmelerinin, işin nevine göre, konu ile ilgili lisans eğitimi almış en az bir personel çalıştırmak zorunda olduğu, 8. fıkrasında, bu maddenin uygulanması ile ilgili usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği hükme bağlanmıştır.

17.12.2011 tarih ve 28145 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmeliğin, dava konusu 4. madde ile yürürlükten kaldırılan 10. maddesinin (a) bendinde, "Çalıştırılması zorunlu personelden meslek odası bulunan meslek mensubu, bağlı olduğu meslek odasından ilgili işletmede çalıştığına dair belge alacaktır. Meslek odası bulunmayan meslek mensupları için gıda işletmecisi ile yapacağı sözleşme aranacaktır. Kamu kurumlarında çalışanlarda bu belge yerine kurum amiri tarafından imzalı görevlendirme yazısı aranır." hükmüne yer verilmiştir.

Sağlıklı bir toplumun oluşturulmasında, halkın sağlığı, halkın yeterli ve güvenli gıda ile beslenmesi büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple, gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtım faaliyetlerini yürüten gıda işletmelerinin Kanun'da belirtilen şartları taşıması gerekmektedir. 5996 sayılı Kanun ile, uluslararası kabul gören standartlara uygun güvenilir gıda üretimi ve insan sağlığı bakımından olası risklerin daha üretim aşamasında engellenebilmesi amacıyla, gıda işletmelerine üretim nevine göre en az lisans düzeyinde gerekli eğitimi almış personel istihdam etme zorunluluğu getirilmiştir. Bu kapsamda, 5996 sayılı yasanın 1. ekinde yer alan gıda

**T.C.
DANIŞTAY
ONUNCU DAİRE**

Esas No : 2014/1102

İşletmeleri, üretilen gıdanın türüne göre, yine aynı ekte yer alan meslek mensuplarını istihdam etmek zorundadır.

Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmeliğin, Çalıştırılması zorunlu personele ilişkin usul ve esasların düzenlendiği 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde yer alan, Çalıştırılması zorunlu personelden meslek odası bulunan meslek mensubunun, bağlı olduğu meslek odasından ilgili işletmede çalıştığına dair belge alacağı, meslek odası bulunmayan meslek mensupları için gıda işletmecisi ile yapacağı sözleşmenin aranacağı, kamu kurumlarında çalışanlarda bu belge yerine kurum amiri tarafından imzalı görevlendirme yazısı aranacağı şeklindeki uygulama dava konusu düzenleme ile yürürlükten kaldırılmıştır. Anılan düzenlemenin yürürlükten kaldırılması, meslek mensuplarının bağlı oldukları meslek odasının bilgisi ve denetimi dışında çalışmaları, meslek mensubu olmayan kişilerin sahte diploma ile çalışması veya aynı meslek mensubunun birden çok yerde istihdam edilmesi durumuna sebep olacak niteliktedir. Gıda işletmelerinin zorunlu personel istihdam etmesi uygulamasının amacının, gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımının, konusunda uzman olan kişilerin denetimi ve gözetimi altında gerçekleştirilerek, halk sağlığının korunması ve halkın güvenilir gıda ile beslenmesinin sağlanması olduğu da dikkate alındığında, dava konusu düzenlemenin meslek mensuplarının sadece kağıt üzerinde istihdam edilmesine neden olacağı, böylelikle asıl amaç olan gıdanın üretimi, işlenmesi ve dağıtımının meslek mensubunun denetimi ve kontrolü altında yapılmasını engelleyeceği sonucuna varıldığından, dava konusu düzenlemede 5996 sayılı yasa ile 22. maddesinde düzenlenen, gıda işletmelerinin, işin nevine göre, konu ile ilgili lisans eğitimi almış en az bir personel çalıştırmak zorunda olduğu şeklindeki kuralın amacına uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde yürütmenin durdurulması için aranılan koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından, istemin kısmen kabulüyle Yönetmeliğin, 4. maddesinde yer alan "aynı yönetmeliğin 10. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış" ibaresinin yürütülmesinin durdurulmasına, anılan Yönetmeliğin şekil yönünden tamamına yönelik yürütmenin durdurulması isteminin reddine, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi (7) gün içinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna itiraz edilebileceğinin taraflara duyurulmasına, 27.11.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

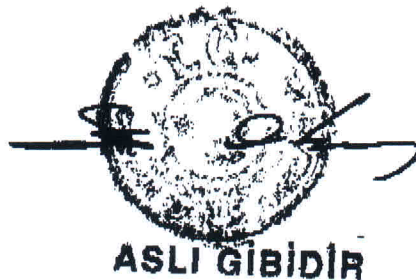
Başkan
Mehmet
ÜNLÜÇAY

Üye
Emin Celalettin
ÖZKAN

Üye
Kemal
BİLECEN

Üye
Mahmut
ERSERT

Üye
Okay
KOÇAK

ASLI GİBİDİR

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

15.10/2014

SAYI : B.12.0.HKM.0.01-641.02- ID.2014- 591 / 13400
KONU: TMMOB Kimya Mühendisleri Odası ve dava ark.

DANIŞTAY ONUNCU DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

Dosya Esas No: 2014 /1102

CEVAP VEREN (DAVALI) : Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı-ANKARA
VEKİLİ : Nurten KOÇAK (Hukuk Müşaviri)-Aynı adres.
KARŞI TARAF (DAVACILAR) : 1-TMMOB Kimya Mühendisleri Odası
2-TMMOB Gıda Mühendisleri Odası
3- TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası
VEKİLLERİ : Av.Zuhal DÖNMEZ-Av.Seher KAYNAR
Av.Zehra Mudun SANCAR
TALEP KONUSU : Dava dilekçesine karşı cevaplarımızın sunulması ve
davanın reddi talebidir.
TEBLİĞ TARİHİ : 16 Eylül 2014

CEVAPLARIMIZ :

Davacılar tarafından, "Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik" in şekil unsuru hukuka aykırılığı sebebiyle tamamının ve 4 üncü maddesinde yer alan " aynı yönetmeliğin 10.maddesinin 1.fikrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır." ibaresinin iptali ve yürürlüğünün durdurulması talep edilmekte ise de, açılan işbu dava haksız ve hukuki dayanaktan yoksundur. Şöyle ki;

A- USUL YÖNÜNDEN :

- **Süre aşımı Yönünden:** Davanın açılma tarihi dikkate alınarak, davanın öncelikle süre aşımı yönünden incelenerek reddine karar verilmesini talep ediyoruz.

B-ESAS YÖNÜNDEN :

Davaya konu Yönetmelik hükümleri usule ve dayanağı olan kanuna uygun olup, hukuka aykırılık unsuru taşımamaktadır.

Bakanlığımız uygulayıcı birimi, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünce bildirildiği üzere ;

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun Sorumluluklar başlıklı 22 nci maddesinin yedinci fıkrasına göre; Kanun'un Ek- 1 'inde belirlenen gıda işletmelerinin, işin nevine göre konu ile ilgili lisans eğitimi almış en az bir personel çalıştırması zorunludur. Aynı maddenin sekizinci fıkrasına göre de konu ile ilgili usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Gıda işletmecilerinin işin neyine göre konu ile ilgili lisans eğitimi almış personel çalıştırmalarına ilişkin usul ve esaslar da, "Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik" (RG:17.12.201 1-28145) hükümleri ile düzenlenmektedir.

Bu kapsamda söz konusu Yönetmeliğin davaya konu 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen "Çalıştırılması zorunlu personelden meslek odası bulunan meslek mensubu, bağlı olduğu meslek odasından ilgili iş/etmede çalıştığına dair belge alacaktır. Meslek odası bulunmayan meslek mensupları için gıda işletmecisi ile yapacağı sözleşme aranacaktır. Kamu kurumlarında çalışanlarda bu belge yerine kurum amiri tarafından imzalı görevlendirme yazısı aranır." hükmü Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik yapılması Hakkında Yönetmelik (RG:07/0 1/2014- 28875) ile yürürlükten kaldırılmış olup, bu değişikliğin amacı gıda işletmelerinin onay ve kayıt işlemleri sürecinde bürokratik işlemlerin azaltılmasıdır.

31/07/2009 tarih ve 27305 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin "Başvuru sahibinden bilgi ve belge istenmesine ilişkin esaslar" başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde başvuru sahibinden istenilen bilgi ve belgelerle ilgili düzenlemelerin beyan esas alınacak şekilde hazırlanması gerektiği hüküm altına alındığından çalıştırılması zorunlu personele ilişkin bilgiler Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmeliğin Ek-4 ve Ek-10'unda yer alan beyannameler (EK-1) ile gıda işletmesinden istenmekte ve değişiklik durumlarında beyannamede çalıştırılması zorunlu personel ile ilgili bilgilerin güncellenmesi gerekmektedir.

-Dava konusu Yönetmelik, şekil yönünden Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine aykırı değildir.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Görüş alma" başlığın taşıyan 6.maddesinde "**MADDE 6 - (1) Başbakanlığa sunulmadan önce, tasarılar hakkında ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının görüşleri alınır. Bu çerçevede ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra;**

- a) Bakanlıklarca hazırlanan ekonomik, sosyal politikalar ve tedbirlerle ilgili kanun ve kanun hükmünde kararname tasarıları ile yeni bir teşkilatlanmayı öngören tasarılar hakkında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının,*
 - b) Kamu personeli ve teşkilatlanmayla ilgili olarak hazırlanan tasarılar hakkında Devlet Personel Başkanlığının,*
 - c) Tüzük tasarıları hakkında devlet bakanları dâhil bütün bakanlıkların,*
 - ç) Kamu gelir ve giderlerini etkileyen kanun ve kanun hükmünde kararname tasarıları hakkında Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı veya Hazine Müsteşarlığının; mali konuları düzenleyen kanunlar ile düzenleyici işlemlere ilişkin tasarılar hakkında Maliye Bakanlığının,*
 - d) Kanun ve kanun hükmünde kararname tasarıları hakkında Adalet Bakanlığının,*
 - e) Bakanlıklar ile Sayıştayın denetimine tâbi diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca mali konularda düzenlenecek yönetmelik tasarıları hakkında Sayıştay Başkanlığının,*
 - f) Avrupa Birliği mütektesabatına uyum çerçevesinde hazırlanan tasarılar hakkında Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin,*
- görüşlerinin alınması zorunludur.**

(2) Tasarılar hakkında konuyla ilgili mahalli idareler, üniversiteler, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinden de faydalanılır.

(3) Kamuoyunu ilgilendiren tasarılar Başbakanlığa iletilmeden önce, teklif sahibi bakanlık tarafından internet, basın veya yayın aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunulabilir. Bu suretle tasarı hakkında toplanan görüşler değerlendirildikten sonra teklifte bulunulur.

(4) Başbakanlık, mutabakat sağlanamayan tasarılarla ilişkin olarak ilgili bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarından doğrudan görüş alabilir." hükümleri yer almaktadır.

Bu hükümlerde görüş alınması zorunlu olan resmi kurumlar sayılmış, sivil toplum kuruluşu ve meslek kuruluşlarının görüşlerinden de gerekli görülmesi halinde faydalanılabileceği öngörülmüştür.

Dava konusu edilen yürürlükten kaldırılan bent hükmü meslek odalarının çalışma usul ve yasalarını düzenleyen mevzuata ilişkin herhangi bir düzenlemeyi kapsamamaktadır. Bu nedenle değiştirilen mevzuat hükmü, gıda işletmesinde çalıştırılması zorunlu personel statüsünde çalışacak meslek mensuplarının, bağlı bulundukları meslek odalarının ilgili mevzuatı kapsamında meslek odasından almaları gereken "Çalışma İzin Belgesi" zorunluluğu ile meslek odalarının denetim sorumluluğunu ortadan kaldırmadığından, yönetmelik değişikliği hazırlanırken meslek odalarına görüş sorulmamış olup, şekil yönünden hukuka aykırılık iddiası yersizdir.

-Yürütmenin Durdurulması Talebinin Yasal Koşulları Oluşmamıştır:

Dava konusu Yönetmelik yukarıda da belirtildiği gibi hukuka uygun olup, 2577 sayılı İ.Y.U.K 'un 27. maddesinde öngörülen, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması koşulları birlikte gerçekleşmemiştir. Bu sebeple, davacının yürütmenin durdurulması talebinin de haklı dayanağı bulunmamakta olup, reddedilmesi gerekmektedir.

Yukarıda arz olunduğu üzere, davacı tarafca ileri sürülen iddiaların aksine, Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik'in davaya konu edilen hükmü kamu yararına ve hizmet gereklerine, dayanağı olan Kanun Hükümlerine ve Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olup, hukuka aykırılık unsuru bulunmamaktadır.

SONUÇ VE TALEP : Yukarıda arz olunan ve re'sen dikkate alınacak diğer nedenlerle öncelikle yasal şartları taşımayan yürütmenin durdurulması talebinin reddine; yapılacak yargılama neticesinde haksız ve yersiz açılan davanın reddine; yargılama giderlerinin ve idare lehine hükmedilecek vekalet ücretinin davacı tarafa yüklenmesine karar verilmesini arz ve talep ederim.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
VEKİLİ

Nurten KOÇAK
Hukuk Müşaviri

Eki: Dava konusu düzenlemeye ilişkin işlem dosyası
(-Beyannameler 2 syf, Mevzuat İşlem dosyası 15 syf)